

БІЗНЕС-ІНЖИНІРИНГ ЯК КОНЦЕПЦІЯ УПРАВЛІННЯ

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств активної позиції щодо впровадження нових методів управління, що дозволить підвищити їх конкурентоспроможність на ринку та фінансову незалежність. Одним з таких методів може виступати бізнес-інжиніринг, який обумовлює необхідність реалізації комплексу відповідних робіт по розробленню методів і процедур управління бізнесом, коли без зміни прийнятої структури управління в організації досягається покращання її фінансового стану [1, с.496].

Концепція «бізнес-інжинірингу» заснована на науково-структурних положеннях та може суттєво розходитись з такими поняттями як індивідуальне та вузькоспеціалізоване проектування. При розробці структури підприємства бізнес-інжиніринг використовує системний підхід і базується на різних методах. Метою даної концепції є розроблення актуальних інноваційних рішень при створенні бізнесу.

У період переходу з промислового етапу розвитку економіки до інформаційної стадії її розвитку бізнес-інжиніринг лежить в основі управління підприємствами. Разом зі змінами навколишнього середовища на ринку товарів та послуг, залучення нових споживачів, отримання максимально можливого прибутку для підприємств та організацій створюються можливості нових інноваційних рішень та оновлення старих способів розв'язання проблем в області інформаційних і комунікаційних технологій. Саме розв'язанню означених проблем і присвячено дану концепцію, яка з'єднує разом інформаційні, наукові, технічні та економічні знання і приписує їм різні аспекти перетворення: стратегії, бізнес-процеси, інформаційну та комунікативну системи, а також керівництво, культуру організації та владу, рис. 1.

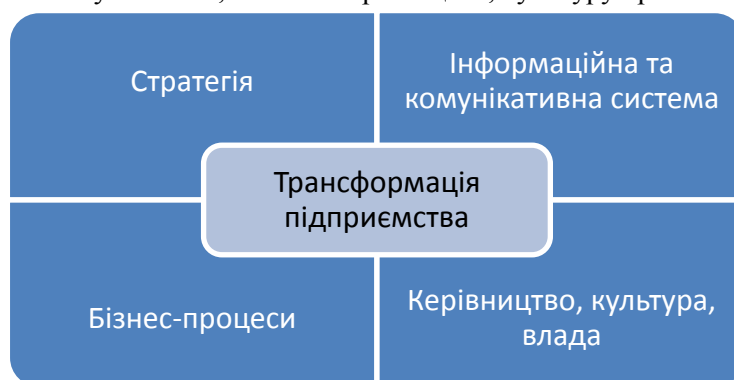

Рис. 1. Цілісна система підприємства на основі концепції бізнес-інжинірингу

Бізнес-інжиніринг є цілісною концепцією для управління і впровадження трансформацій, а специфічні завдання по проведенню перетворень розглядаються на стратегічному рівні, рівні процесів і рівні робочої системи. Складовими бізнес-інжинірингу є:

1. Менеджмент трансформацій. Технічна і галузева сторона проекту – це тільки один із аспектів перетворень підприємства. При впровадженні змін інноваційні рішення повинні бути зрозумілими для співробітників, що приймають участь в трансформації. Вони мають бути зацікавленими в даному процесі, щоб ефективно його реалізувати. Тому необхідне залучення як культурних, так і політичних чинників (менеджмент змін).

2. Поділ рівнів рішень – розподіл завдань по перетворенню різних рівнів (стратегічний, організаційний і технологічний рівні рішень), що структурують процес трансформації.

3. Цілісність – бізнес-інжиніринг спрямований на те, щоб всі аспекти проекту трансформації були охоплені і вплинули на успіх. Цілісність означає не тільки підтримку інноваційними рішеннями нових проектів, але і систематизацію впровадження їх в діючі бізнес-процеси і виробничі системи.

4. Інжиніринговий образ дій, що систематизує процес трансформації [2, с. 168].

Без застосування принципів і методів моделювання неможливо результативно здійснити перетворення організації з врахуванням всіх її соціальних, технічних, економічних та інформаційних

аспектів. Всі наведені аспекти є дуже різноманітними та комплексними, тому інструментом для перетворення організації є конкретні та введені в практику методи інжинірингу. Орієнтація бізнес-інжинірингу на позитивний результат, встановлення технології створення даного результату, а також його опис структурує систематичність заходів і встановлює потрібні робочі місця, яким необхідно брати участь в перетвореннях організації.

При цьому виокремлюють такі методи трансформації підприємства:

1. Мультиперспективне моделювання підприємства. Мультиперспективні моделі забезпечують реалізацію, використання і обслуговування інформаційних систем, які тісно узгоджені зі стратегією і організацією підприємства. Вони інтегрують концептуальні моделі програмного забезпечення з моделями економічної поведінки.

2. Принципи бізнес-інжинірингу Св. Галлена, що було розроблено в університеті економічної інформатики Св. Галлена (Швейцарія), охоплюють основи і методи для різних типів проектів щодо трансформації інформаційного суспільства.

3. Архітектура вбудованих інформаційних систем (ARIS). ARIS спирається переважно на свою власну архітектуру п'яти перспектив. Цими п'ятьма перспективами є: перспектива організації, перспектива результативності, перспектива даних, функціональна перспектива і перспектива управління процесами. Розбивка відбувається для того, щоб можна було розкрити складність моделі в п'яти площинах і спростити таким чином моделювання процесу.

4. Семантична модель тривимірного об'єкту. Семантична модель тривимірного об'єкту (SOM) – це велика методика моделювання виробничих систем, яка включає 3 рівні моделі виробничої системи:

- 1) план підприємства (зовнішня перспектива);
- 2) модель бізнес-процесів (внутрішня перспектива);
- 3) модель специфікацій системи застосування (перспектива ресурсів) [3, с. 692].

Впровадження бізнес-інжинірингу відкрило можливість для сучасних підприємств об'єднувати в єдиний процес проектування та впорядкування управлінських процедур, розробку нових інформаційних технологій і системи підтримки прийняття рішень. Своєчасна орієнтація управлінської культури підприємства на бізнес-інжиніринг буде сприяти оздоровленню його економічної політики.

Список літератури:

1. Войнаренко М.П. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією / М.П. Войнаренко, О.М. Кузьміна, Т.В. Янчук. – Вінниця: Едельвейс і К, 2015. – 496 с.
2. Рапопорт Б. Інжиніринг та моделювання бізнесу / Б. Рапопорт, А. Скубченко. – К.: «Інфра-М», 2013. – 168 с.
3. Григор'єв Л.Ю. Менеджмент по нотах: Технологія побудови ефективних компаній / Л.Ю. Григор'єв. – К.: Альбіна Паблішерс, 2013. – 692 с.